

пъкъ сж запазени два хрисовула на имп. Алексия I Комнинъ: отъ юлий 1085 г. и отъ августъ 1106 г.⁶⁴). Нѣма никакви основания, прочее, да се съмняваме въ съществуването на златопечатникъ, издаденъ на м-ра Ивиرونъ отъ царъ Иванъ Асѣня II за потвърждение на правата на този манастиръ надъ Струмишкия м-ръ 'Ελεούσα⁶⁵). Този документъ е билъ основата за защита на правата на иверскитѣ монаси предъ синода въ 1250 г.⁶⁶). Дарствената грамота е била издадена, вѣроятно, на български езикъ⁶⁷). Така, българскиятъ владѣтель презъ априлъ 1230 г. ще да е посетилъ най-важнитѣ светогорски манастири⁶⁸), а светогорскитѣ монаси, отъ своя страна, побързали да потърсятъ покровителството му и да признаятъ неговото върховенство. По-късно, на църковния съборъ въ Галиполи презъ 1235 год., при прогласяването на

⁶⁴) Ср. *ibid.*, pp. 9—11, p. 25 n. 14.

⁶⁵) Струмица е билъ единъ отъ първитѣ градове, които преминали подъ властта на царъ Иванъ Асѣня II. Сжщото се повторило и по-късно, къмъ срѣдата на XIV в., когато Стефанъ Душанъ въ 1346 г. издалъ на м-ра Ивиронъ две дарствени грамоти, въ които, между другото, потвърждава правата му надъ Струмишкия м-ръ 'Ελεούσα (вж. текста у Соловьев — Мошин, п. с., сс. 36—51, особено 36, 34 сл.; 44, 28 сл.: εἰς τὴν Στρουμιτζαν μοναστήριον τῆς ὑπεράγιας Θεοτόκου τῆς 'Ελεούσης).

⁶⁶) Вж. съображенията на Laurent, *ib.*, p. 13 sqq.

⁶⁷) Laurent, *ib.*, p. 13 n. 3, бѣ изказалъ мнение, че грамотата е била съставена на гръцки езикъ: nous croyons que l'acte, produit en original et lu en plein synode composé de prélats byzantins des diocèses asiatiques, devait être écrit en grec. A cela aucune impossibilité, puisqu' un despote bulgare, contemporain de Jean Asen, Alexis Slav, délivra à un monastère de Mélénicos un privilège écrit et signé en grec sous la date de janvier 1220... Тѣзи съображения не сж напълно убедителни. Наистина, деспотъ Славъ е издалъ на гръцки своята грамота за м-ра Св. Богородица Спилеотиса при Мелникъ (вж. изданието на I. B. Papadopoulos — P. Arcadios Vatopedinos, Un acte officiel du despote Alexis Sthlavos..., СпБАН. XLV, 1933, сс. 1—6), но Славъ се е намиралъ изобщо подъ силно византийско влияние, поради родството си съ Теодоръ Комнина (ср. Златарски, п. с., с. 321 сл.). Отъ Иванъ Асѣня II, напротивъ, не е позната никаква гръцка грамота. Той е издалъ на български езикъ дори грамотата си за гръцкия манастиръ Ватопедъ.

⁶⁸) Ласкарисъ, п. с., сс. 33—35, безъ достатъчни основания приема, че Иванъ Асѣнь не е посетилъ Св. Гора, а светогорци се явили при него въ града Сѣръ (вж. особено с. 33 бел. 4).